

Complexnummer: 524279

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Urbanuskerk

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

524280, 524281, 8141

Woonplaats

Amstelveen

Gemeente

Amstelveen

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Noorddammerlaan 126, 1187 AG te Amstelveen

Complexomschrijving

Inleiding

Aan de noordzijde van de Noorddammerlaan te Bovenkerk gelegen religieus COMPLEX 'URBANUSKERK TE BOVENKERK', bestaande uit KERK, PASTORIE en PRIESTERGRAF op de begraafplaats. De door P.J.H. Cuypers ontworpen rooms-katholieke Urbanuskerk uit 1873-1888 is een driebeukige neogotische hallekerk met transept en zeshoekige toren met hoge spits, is een belangrijk werk uit Cuypers tweede periode. De uit omstreeks 1872 daterende pastorie is opgetrokken in Chalet-stijl. Het uit 1893 daterende priestergraf van J.W. Brouwers is uitgevoerd in neogotische stijl en is gelegen op de in 1872 aangelegde begraafplaats, alwaar ook de stichters van de kerk, Petrus van Egmond en Maria van Ancker begraven liggen. Jan Willem Brouwers(1831-1893), pastoor te Bovenkerk vanaf 1 januari 1872, geldt als één van de grondleggers van de neo-gotiek in Nederland, samen met P.J.H. Cuypers en J.A. Alberdingk Thijm.

Omschrijving

De rooms-katholieke kerk van de H. Urbanus is gesitueerd op het zuidelijk deel van het terrein, de pastorie ligt ten oosten van de kerk en is met de kerk verbonden door middel van een verbindingslid, het priestergraf ligt ten noord-westen van de kerk op de aldaar gesitueerde begraafplaats.

Waardering

Het complex van Urbanuskerk, pastorie en priestergraf te Bovenkerk is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van religieuze bouwkunst uit de tweede helft van de 19de eeuw. Daarnaast heeft het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

complex ensemblewaarde vanwege de beeldbepalende situering te Bovenkerk.

Monumentnummer*: 524280

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	30 september 2002
Kadaster deel/nr	82703/30

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amstelveen	Amstelveen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Bovenkerk	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amstelveen	G			2920

Omschrijving**

Inleiding

PRIESTERGRAF, bestaande uit een grafzerk met een tombe, dekplaat en staande plaat. Het betreft het graf van Jan Willem Brouwers (1831-1893), in neogotische stijl, behorende bij het complex 'Urbanuskerk te Bovenkerk'. Jan Willem Brouwers was pastoor van de St. Urbanuskerk vanaf 1872 en één van de grondleggers van de neo-gotiek in de 19de eeuw in Nederland, samen met P.J.H. Cuypers en J.A. Alberdingk Thijm. Het graf is gesitueerd op de begraafplaats, gelegen ten noord-westen van de St. Urbanuskerk aan de noordzijde van de Noorddammerlaan te Bovenkerk.

Omschrijving

Het priestergraf heeft een hardstenen dekplaat op tombe en bakstenen voet onder afwerklaag van cement en een staande plaat van zandsteen op een hardstenen voet. De hardstenen dekplaat vermeldt in de rand rondom de tekst: "Jan Willem" (boven), "Brouwers geb. Margraten 1 jan. 1831" (rechts), "Pastoor Bovenkerk" (onder) en "1 jan. 1872 Maastricht 3 Maart 1893" (links). In het bovenste carré is een graal uitgehouwen, met in de hoeken de griekse tekens I C A W. Het onderste carré vermeldt de tekst: "Ego sum resurrec=tio et vita qui rre=diderit in me etiamsi mortuus fueritvivet". De zandstenen staande plaat heeft een neogotische spitsvorm en neogotische motieven, zoals driepassen, palmtakken en neogotisch kruis. De plaat vermeldt onder de cassette met neogotische motieven de tekst: "Aan Pastoor Brouwers zijne vrienden en vereerders". In de spitsvormige cassette is een medaillon met portret in reliëf aangebracht, waaronder de tekst staat: "Pro Deo et Patria".

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het priestergraf van Jan Willem Brouwers is van algemeen belang als historisch onderdeel van het complex 'Urbanuskerk te Bovenkerk'.

Daarnaast is het priestergraf van belang uit cultuur- en sociaalhistorisch oogpunt als neogotisch grafmonument van een van de grondleggers van de neo-gotiek in de 19de eeuw in Nederland.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafzerk

Monumentnummer*: 524281

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	30 september 2002
Kadaster deel/nr	82703/62

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Amstelveen	Amstelveen	Noord-Holland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amstelveen	G			2920

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE, behorend bij het complex 'Urbanuskerk te Bovenkerk', gelegen ten oosten van de St. Urbanuskerk en via een verbindingslid daarmee verbonden. De pastorie is omstreeks 1872 gebouwd in chalet-achtige bouwtrant. Aan de achterzijde (N) van de pastorie is een balkon op betonnen steunen geconstrueerd. De vensters van de begane grond en verdieping zijn vervangen door kunststofvensters.

Omschrijving

De pastorie is opgetrokken in rode baksteen op een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een souterrain met afzaat, een verhoogde begane grond, een verdieping in vakwerk met vulling van siermetselwerk (in zij- en achtergevel in rood en zwart) tussen vakwerk en een kapverdieping. Aan de oostzijde is een volume ontstaan door de gevel van dit risalerende deel aan de voor- en achterzijde hoger op te trekken in een topgevel, bedekt met houtwerk, en af te sluiten met een hoog opgaand zadeldak met zeeg en met de noklijn haaks op de weg. Aan de uiteinden staat een schoorsteen. De flauw hellende samengestelde afgeknotte kap van het volume aan de westzijde wordt aangezet boven de verdieping. Aan de westzijde is een rechthoekige toren in het bouwvolume opgenomen, bestaande uit drie bouwlagen en afgesloten door een hoog ingesnoerd schilddak. De windvanen dragen de letters M en SV. De dakoverstekken steunen op houten consoles en de dakbedekking bestaat uit grijze leien. De dakkapellen aan de noord-, oost en zuidzijde hebben een ver overstekend puntdak met piron en vierruits-vensters. De vier dakkapellen van de toren hebben een lessenaarsdak.

De voorgevel (Z) bevat aan de rechterzijde het risaliet met topgevel; het risaliet heeft een breedte van twee vensterassen. In het souterrain zijn twee openslaande zesruits-ramen geplaatst, op de begane grond schouderboogvormige vensters met hardstenen dorpel, rechthoekige T-vensters en metselmozaiek in de boogvelden. Op de verdieping en de zolderverdieping bevindt zich aan weerszijden van de uitgemetselde schoorsteen een venster. Het linker geveldeel van de voorgevel is drie traveeën breed en bevat aan de linkerzijde de toegangsdeur in portiek onder spitsboog, bereikbaar via een trap met dertien hardstenen treden. De portiek wordt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aan de linkerzijde ondersteund door een zandstenen zuil met kroonlijst, gevat in hardsteen. De opgeklampte deur is geplaatst in geprofileerd kozijn met dubbel driepas bovenlicht met glas-in-lood ramen. In het souterrain zijn drie kleine vierruits-vensters geplaatst, op de begane grond twee T-vensters met dorpel van zandsteen, op de verdieping vier vensters. Op de verdiepingscheiding is een cordonlijst aangebracht en de uiteinden van de stijlen van het vakwerk zijn zichtbaar tussen bakstenen consoles.

De linker zijgevel (W) bevat in de toren het trappenhuis. Glas-in-loodramen in spitsbogen zijn trapsgewijs geplaatst, op de begane grond drie, op de verdieping vier. In de iets uitkragende derde laag van de toren zijn rondboogvensters aangebracht met kleine zesruits-schuifvensters en in de boogvelden baksteenmozaiek. Aan de westzijde is de pastorie verbonden met de kerk via lage bouwvolumes, horizontaal afgesloten met overstekende dakrand op consoles. De opgeklampte deur in de zuidgevel van het eerste volume heeft een bovenlicht en zijlichten. De vensteropeningen liggen achter gedraaid traliewerk.

De rechter zijgevel (O) heeft een breedte van drie vensterassen. In het souterrain bevindt zich een venster onder rollaag. Op de begane grond bevindt zich geheel links een venster onder spitsboog, rechts twee T-vensters met hardstenen dorpel en detaillering zoals de vensters in de voorgevel. Op de verdieping zijn drie T-vensters aangebracht. Op de verdiepingscheiding zijn de uiteinden van de stijlen van het vakwerk zichtbaar tussen de bakstenen consoles boven de cordonlijst.

De achtergevel (N) heeft in het souterrain twee openslaande zesruits-ramen. Het risaliet aan de linkerzijde is identiek aan dat van de voorzijde maar heeft geen houten beschot in de topgevel, wel de oorspronkelijke schuifvensters. Het rechter geveldeel is smaller en heeft gewijzigde openingen onder één rondboog en twee vensters op de verdieping. Het overgangsgedeelte naar de kerk onder lessenaarsdak heeft een opgeklampte deur met bovenlicht en zijlichten met roedenverdeling, omgeven door vakwerk en beslag.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het complex 'Urbanuskerk te Bovenkerk'. Daarnaast is de pastorie van belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als voorbeeld van een in de tweede helft van de 19de eeuw gebouwde pastorie in chalet-achtige bouwtrant op het Noordhollandse platteland.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 8141

Status rijksmonument
Inschrijving register* 31 augustus 1976
Kadaster deel/nr 82777/87

Woonplaats* Amstelveen
Gemeente* Amstelveen
Provincie* Noord-Holland

Kadastrale gemeente* Amstelveen
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2920

Omschrijving**

St.Urbanus. 1887-1888 door P.J.H.Cuypers. Driebeukige neogotische hallenkerk met transept en zeshoekige, op de 15e eeuwse Haagse Jacobstoren geïnspireerde toren, bekroond door een hoge spits. Belangrijk werk uit Cuypers tweede periode. Klokkenstoel met klok van Pieter Hemony, 1672, diam. 131,5 cm en twee moderne klokken. Mechanisch torenuurwerk van Eijsbouts, 1920, later voorzien van elektrische opwinding.

Hoofdcategorie Religieuze gebouwen
Subcategorie Kerk en kerkonderdeel
Functie Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument